

Изази уторком, сриједом и суботом.

ПРЕДПЛАТА: за Краљевину СХС мјесечно Д 15; тромјесечно Д 40; за Италију мјесечно лира 6; појединачни број 30 центина. Огласи по цјенику. Појединачни број Д 1-50.

ДАЛМАТИНСКИ РАДИКАЛ

ПОРУК СИБЕНИК
SIBENIK
НАУЧНИ ОДСЈЕК

Поштарина плаћена у готову.

Издаје: Окружни Одбор Народне Радикалне Странке у Шибенику.
Одговорни уредник: Шпиро Чавкић.
Телефон број 60.
Штампа: Нова Штампарија - Шибеник.

Година I.

ШИБЕНИК, субота 14. октобра 1922.

Број 1.

Сретни смо и поносни, да на челу првог броја нашег листа можемо донети поруку и поздрав нашег вође:

Дру. НИКОЛИ СУБОТИЋУ

Шибеник.

Радујемо се, што сте се тако лепо организовали, што сте успели, да средствима наших пожртвованих радикала покренете свој лист радикални и жељимо вам успеха у раду на корист наше државе и на ширењу радикалних начела. Поздравље свима.

Никола Пашић.

Radikalna stranka i njen list u Dalmaciji.

U pojavi ovog radikalnog lista samo je jedno neobjašnjeno i neopravdano: njena zadocnjelost.

Radikalna stranka nije strana u Dalmaciji. Nije bila ni ranije, pre ujedinjenja. Jer su nju, koja je u Srbiji bila nosilac misli oslobođenja zarobljenih dijelova našeg naroda, nosili u svojim osjećajima bolji duhovi Dalmacije, koji su imali jednu vjeru, da naša sloboda može samo doći od Srbije. Ona je u Dalmaciji imala i ranije svoje novine, i ako ih zvale drugim imenima. Kada je ona došla u Dalmaciju, ona je donijela sa sobom i svoje novine, ali da one nisu bile tako dobre kao one koje su nas doveli iz Srbije. One su nas doveli iz Srbije, ali da one nisu bile tako dobre kao one koje su nas doveli iz Srbije.

u istinu narodnog jedinstva, to što je izraženo u njenom revidiranom programu, da u njenim redovima ima mjesta svakom Srbinu, Hrvat i Slovincu. Promjena njenog imena od srpske narodne radikalne stranke u narodnu radikalnu stranku Srba, Hrvata i Slovence ima značaj izjednačavanja granica njenog programa, koji je ona, sa uspjesima pame koristi, izvela u Srbiji, sa granicama nove države, koje su se zapravo proširile vrijednošću tih uspjeha.

Dajući to značenje revidiranom programu narodne radikalne stranke, njen list u Dalmaciji dobija zadatak, da u ovoj zemlji, koja nije bila vojnom državom, da ona bude kao u Srbiji, da ona bude kao u Srbiji, da ona bude kao u Srbiji.

zadovoljstvo, da vjeruju da je on sebi svoj zadatak i da će mu ga otakšati, da obezbijediti zdravi instinkt naroda ove zemlje. Imajući jednu stranku, koja pripada jednoj vjeri, drugu, koja pripada jednom plemenu, i treću, koja je stranka jednog staleža, Dalmacija će znati naći svoj pravi put, koji će je dovesti do tačke zaslužnog dobra. Taj put vodi kroz redove narodne radikalne stranke, jer u njenoj prošlosti, koja daje jemstvo za budućnost, Dalmacija može naći primjere, kako treba služiti općim, državnim interesima. U njima, a ne u zadovoljenju prolaznih potreba vjera, plemena i staleža, izvor je napretka i sigurnosti ove zemlje, kojoj su zagorčeni bili prvi dani dugo očekivane slobode jednim iskušenjem, koje ni danas nije potpuno prestalo.

govorili istine, kad su o nama pisali, da ni zato dobijamo od Srbije novce.

Htjeti samo afirmisati postojanje radikalne stranke u Dalmaciji, u jakosti, koju je ona i ranije ovdje imala, bila bi mala uloga za ovaj list. Jednako bila bi mala uloga za ovaj list. Jednako bila bi mala uloga za ovaj list. Jednako bila bi mala uloga za ovaj list. Jednako bila bi mala uloga za ovaj list.

O BRATSKOM SPORAZUMU.

Čekao sam naš list, da kao Hrvat u radikalnoj stranci rečem svoju riječ. Ovaj list tretira će da bude svjetionik postavljen na osamjenoj hridini našeg mora, da svijetli i rasvjetljuje daleke vidike u olujam našeg političkog života, da lada otadžbine ne udari u školje, like i grebene.

Najteža bolest kojom boluje danas naša otadžbina, to je tužna kriza pomućenog bratstva. Mi smo fizički slobodni, ali smo zarobljeni gluhošću ograničenih. Kult duha zamijenjen je kultom toljage, pa svi veliki i maleni narodi slobodni gledaju začudjeno kako mi to čudno zgleđamo na domaćem stolu slobode. I dok nastavim slavimo slobodu padamo u najblijedije epstvo obiteljske borbe, i dok se ponosimo bogatstvom naše zemlje gladujemo ko prosjaci.

Otađbina nam je nesložna, zaviđaj nam je duševno razdvojen. Vjera u lijepu i zlatnu slobodu koleba a pastiri naroda ustravljeni gledaju što to biva. Sa svih strana čuju se glasovi koji kliču: trebamo sporazuma; a ja bi reklo: trebamo ljubavi.

Nakon velikih ekspanzija slobode naši se ljudi povlače u svoje sitne školje šovenskih separatizama dragog hrvatstva ili milog srpstva. Od vajkada je poznata istina da su šoveni najslabiji patriote i da je šovinizam uništio mnogu otadžbinu. Srpstvo i hrvatstvo je veliko kada se ne govori o njegovoj veličini. Svi maleni hoće da budu velikim. Moralna veličina je kao sunce koje te svojom veličinom zaslijepi.

Dok smo mi prečani robovali, a braća Srbinjanci slobodovali, snivali smo o zajedničkoj

sreći u slobodi. Sjećam se tih divnih dana: kada sam za balkanskih ratova došao u Beograd kao dobrovoljni ljekar Crvenog Krsta; to je bila divna romantika, to su bili slatki sancij koji su me koštali godinu i pol tvrdjavnog čemera, ali sada kada je ta dugo čekana sreća primila običje realnosti, treba joj bez straha pogledati u oči i od snivane sreće stvoriti čvrstu hazu realnog zadovoljstva. Bratska ljubav i pravednost neka diktuje zakon naše zemlje.

Zakoni naši neka budu izraz duše i odraz volje cijelog naroda. Jesu li zakoni protivi volji naroda, oni su skriveni eksplozivi, tajna pogibelji položene u njedrima otadžbine. Ovo su davne istine, o kojima ne treba diskutovati jer su ih riješile stare revolucije.

Danas naše bratstvo nije više romantika, naše bratstvo je danas uslov našeg opstanka, pa o tomu bratstvu treba govoriti religioznom svetošću, jer je to postao kult otadžbine, kult religije jedinstva narodnoga, u koju treba vjerovati kao u sunce koje nas grije, jer bez te religije ostaćemo bez krova.

Ni najljepši dani naše historije nijesu bili ljubljeni kao dani raspeća Srbije. Za ljubav treba ljubiti. Patnja je Srbiju digla na piedestal obожavanja. Samo one istine i oni događaji su trajni koji su krvlju ispisani na zemlji. Krv je jači spomenik od mermira i tuča. Ta naša mučenica Srbija neće da bude u svojim dvorim; bez braće rođene, jer srpski seljak ljubi Hrvat.

Ova rešloga ne osloboditelja, nje mora da nestane.

Koja korist da smo bogati suncem, bogati prostorom, bogati morem, kad nismo bogati srcem. Za sporazum treba ljubavi. Griješnici smo svi i pred oltarom otadžbine svi moramo kliknuti: mea culpa! Zasukati rukave i stupiti na posao u rodni vinograd. Otvorene su nam stube uzlaska, dignimo se nad ravnice, visine su slatka boravišta bistookih ptica, tamo smo suncu bliži. Čovjek je duševno zdrav ako je plemenit i dobar, zloba je bolest duše, velike zavjetne misli, jedinstva rodnog zavičaja. Misterij naše sreće leži u zajednici naše kućice, naše slobodice, bez te zajednice ne ćemo sgraditi već srušiti ovaj divni dom.

Ja vjerujem u našu otadžbinu, kao što vjerujem u dan koji sviće, ali ne vjerujem u malene sinove naše zemlje, koji te vjere ne imadu. Sitni političari odniješe nam ljepotu slobode, posakrivaše nam najvrednije zrake našeg nacionalnog sunca, oni su beskućnici a mi smo puni ove divne naše otadžbine koja dolazi Sitni političari uprtiše torbu i traže otadžbinu. Za nas je ona tu, mi hoćemo da je gradim oružjem ljubavi bratske. Pa ako je bratstvo časovito pomućeno, ljubimo otadžbinu.

Ako sam sa bratom u sporu neću se odreći majke! Teško otadžbini u kojoj je bratstvo na odmet!

Još uvijek govorimo o inenu, još nam ime razbija uljav, još uvijek smo pri krštenju, dok nam kumovi davno odoše za poslom. Kako ćemo blijeđo i sitno izgledati u daljini vremena. Historija će nas osuditi da smo bili maleni savremenici velikog vremena i da nismo bili dostojni velikog narodnog posla da vodimo ludu spašenu olujom krvi.

Naša konstituenta nije bila intelektualka, nije bila zbornica odabranih razumnika već zabor cjepidlačara i prkosnika, ne bijaše tamo osjećaja nacionalnog već prkosa stranačkog, ne bijaše radosti oslobođenja već borbe uništenja. I ako ikad budemo prekrajali ustav morati ćemo pozvati u službu otadžbine još jedan dom; dom ljudi uma i pera, ljudi srca i kulture. Sa takovima obiluje Srbija i Hrvatska, Dalmacija i Slovenija, samo takovi moći će uzeti kormilo u ruke kad nastanu bolni dani ovakovog darmara i kad plemenske ludosti pretomu maha kao danas, samo ljudi osjećaja i uma moći će svrnuti plemenske ludosti u plemenske mudrosti.

Samo Hrvat koji je plakao nad pogibijom srpskom i Srbin koji je tugovao nad ropstvom hrvatskim može da osjeća ljepotu i veličinu ove zajednice.

Ime jugoslavensko neka bude ime bratskog sastanka u dvorima slobode.

Samo velike duše mogu veličinu osjećati, a ova je država preveć veliki pojam za malene duše naših savremenika. I eto tako maleni ljudi ruše što su veliki sagradili. I ti naši maleni vele da ima što nas dijeli, istina dijele nas samo uski horizonti. Oni vele da je vjera koja nas dijeli, a vjera može da dijeli budale a ne umnike; da je odgoj koji nas dijeli, da je historija koja nas dijeli, da je odgoja pravog, ne bi bilo osjećaja razlike, a historija naša od Gundulića i Katičića uvijek je preko pjesnika svojih vapila za jedinstvom slovinskoga roda.

Nacionalnost pjesme narodne, nacionalnost naše epopeje, nacionalnost pera i handžara, Krsta i jezika, patnje i čežnje, ljepota ovog divnog našeg jezika hrvatskog i srpskog, odjek pjesme i popjevke, ojke i tužaljke, sijsela i prela, sjetje i vrsidbe, kola i igre, ta ljepota je jedna jedincata. Ljepota veziljina ureda, dubina slijepačkog gudala, odjek pjesme sa gusala ja...

Tko traži dokle dopiru Srbi a dokle Hrvati taj nije ni Srbin ni Hrvat, jer ja nalazim toliko srpstva u svojoj hrvatskoj duši koliko ga je imao srpski Hrvat. Mi je gudio o Marku i Milošu. Ako nije sa guslarom u djetinjstvu plakao tomu je teško razlagati jadni čvor hrvatski i srpski.

Mene vrijeda kao čovjeka ona bratska nedelikatnost, ono neotesano vrijedanje i novinarsko spočitavanje, oni se ne vrijedaju kao nevaljalci već vrijedajući se oblače svete odore srpske i hrvatske i udaraju na narodne svetinje i tako slatka nacionalna imena vuku po prašnim cestam njihova inada.

Kraljevstvo naše kraljevstvo je Markova naroda, koji se za inad tući.

Da upitaš čedo naše, je li ono majčino ili očevo, ono će ti odgovoriti da je i majčino i očevo, srpsko i hrvatsko. Dva draga imena za jedan slatki pojam.

Dr. F. D. Marušić.

Прослава кумановске битке.

Краљ ће палити воштанице.

Кумановској прослави, која ће се прославити на дан десетогодишњице славне кумановске битке, гдје је храбра српска војска са Краљем Александром, онда престолонаследником, на челу, осветила Косово и испунила прадједовски завет, присуствоваће и Њ. В. Краљ. Том ће приликом Краљ ужећи у Дечанима воштанице, да тако изврши и завет царице Милице из год. 1389.

У Дечанима имаду четири огромне воштанице, које су при дну дебеле скоро као телеграфски ступ, а што иду на више то су све то тање. Двије су воштанице биле једном запаљене, а то кад је било сахрањивано тијело Стефана Дечанског. Од тада нису никад више биле запаљене. Друге пак двије нису

биле никад паљене. Оне су нешто млађе од оних првих, а велике су као и оне. Све четири свијеће стоје пред царским вратима. Према народном причању, те је воштанице поклонила Дечанима царица Милица, послје косовске погибје и смрти цара Лазара, с наређењем да их запали онај српски краљ, који освети Косово, кад први пут дође у Дечане.

Од 1389 није био у Дечанима још српски краљ. Свијеће царице Милице биће запаљене кад наш Краљ Александар дође у посјету Дечанима. Тог ће се дана испунити завет родољубиве и побожне царице Милице, и ако је њена племенита душа вјеровала, да ће тај дан прије сванути.

Политичке вијести.

Радић у Београду.

О промјени тактике Стј. Радића и о његовом доласку у Београд у политичким круговима сумња се. Такођер ни у Загребу не вјерују у ту промјену. Радићеве изјаве дописнику „Ческог Слова“ исто су тако двоумислене и негативне, као и све ранје Радићеве изјаве. На питање да ли ће ићи у Београд, Радић је одговорио: „Нећу док су Пашић и Прибичевић на власти.“ На питање пак да ли се може споразумјети са Србјанима, одговорио је: „Могу се споразумјевати са демократима и земљорадничима, али ни у којем случају са радикалима.“

Предсједник Народне Скупштине.

У београдским круговима говори се о оставци предсједника Скупштине дра Ивана Рибара, јер је против њега већина радикала и један дио демократа, због његова учествовања на загребачком конгресу. Осим тога он би, по парламентарном обичају морао предати оставку по завршетку ове парламентарне сесије. Као његов наследник спомиње се др Едо Лукић.

Куманово, Скопље, Пећ.

Кумановска прослава биће 11. 12 и 13. октобра по старом, или 24. 25 и 26. по новом. Учесници би кренули из Београда 23. октобра у вече, или 24. изјутра. 24. биће од Куманова до Скопља маневар и рева вјеру, учествоваће 8000 војника. У Куманову биће прослава, а у Скопљу, онда ујутро, прослава десетогодишњице заузимања Скопља. После баккета кренуће се за Митровицу где ће се преноћи. Идућег дана 27. кренуће се за Пећ. Истог дана обавиће се савано успоњичење патријарха, коме ће присуствовати Краљ, влада, предсједник Скупштине и свештеници које патријарх одреди. 28. повратак за Београд.

На овим прославама учествоваће као репрезентанти из Словеније 6 лица, из Хрватске и Славоније 8, из Далмације 5 и из Војводине 8 лица. Од свештеника свих вјера присуствоваће око 40 лица.

Дневне вијести.

Свештеничке плаће. Православни Св. Синод јавио је нови предлог закона о уређењу плаћа свештеницима, те га предла министарском савету на проучавање. Овај закон предвиђа двије категорије свештеника, са богословским спремом и без богословске спреме. У нацрту се предвиђа, да сваки свештеник добија стан са најмање три собе са изугредним просторијама, а као депутат најмање 20 метара дрва. Што се тиче берња, предвиђено је десет степена за сваку категорију. Они са стручном спремом почињу са 3.700 динара, а они десетог степена добијају 9.800 динара годишње са станарином од 1.600 до 3.500 динара. Они без стручне спреме почињу би са 2.400 до 7.100 динара са станарином од 1.200 до 2.600 динара. Осим тога предвиђено су и нарочите награде.

Помоћ инвалидима. Управа фондова добила је оних дана од министарства финансија један милион динара с налогом да на те суме даје мање приносни аа рад инвалидима и пострадалима у рату.

Насељавање добровољаца. По одлуци аграрне конференције у Скопљу министарство аграрне реформе почело је са изарадом спискова добровољаца, којима ће се још јесенац дати земља у јужним крајевима. Ријешена ће се допити по прошироцима молбама и достављаће се занитересованима само преко општинских власти.

Танкосићев погреб. У недељу су четинци довели посебним возом смртне остатке снога храброг вође лок Воје Танкосића из Трстеника у Београд. Послје опјеле у Саборној Цркви, посмртни остаци овог храброг борца сахрањени су на новом гробљу.

Погреб М. Бојића. Ових дана биће пренесени Солуна у Београд посмртни остаци pjesника Милутина Бојића. Министарство просвете надало је редбу свим средњошколским професорима српскохрватског језика у земљи, да на дан преноса пјескових костију у отаџбину, одрже предавања о р и значају pjesника Милутина Бојића.

Патријарх код Пашића. Њ. С. Патријарх сјетно је предсједника владе Пашића, да се спознају о програму свечаности прославе Кумановске и успоњичења патријарха у историјској патријаршкој цркви у Пећи. Овим ће свечаностима присуствовати Краљ и Краљица.

Економско - финансијски преглед.

Привредниково пресељење у Београду.

Срби у Загребу 1897. године основали су Друштво Привредник за намештање ваких Срба ђачића у шегрта, и за помога сваког српског привредног напретка.

Од године 1904 до 1908 збринује је Привредник и 600 младића из Србије, као шегрт у 60 разних струка и заната, а исто тако 150 младића Црногораца. Онда је загребачка влада забранила Привреднику сваки саобраћај са Србијом и с Црном Гором.

Разуме се, да је и Привредник стражао време рата, и те како. После рата прозренио је заузимање и рад на целу нашу државу је зато закључено, на општу жељу, да главно седиште Привредниково пренесе у Београд, јер смо на тој страни највише страдали и јер је у Србији највише остало необривих ратних сирочади.

То је скопчано, разуме се, с новим диким трошковицама у ово и онако прескочило доба, а сем тога није данас лако збринати Београду потребне канцеларије за Привредни станове за чиновнике и т. д.

И та брига и тај посао приводи се к крају. Главно седиште Привредник биће, ако Бог да, још ове јесени у Београду, а онда се мора ствар уређивати стачкој треба. У Загребу биле су Собица у. а особито Привредни два дана хода нигде текли Словенци мирују никад, нити

Сва досадашња седишта филијала, по одбора, повереништа Привредникова остала непромењена, а у Загребу остају и даље по слови за овај крај. Сви послови моћи ће се мораће се још боље ширити, јер је данас и жније него икад, да се бранимо од подмуку туђинске, непријатељске наједе, која наваљује са свију страна још више него икад на нас, јер је код њих тамо куд и камо теже не код нас.

У Аустрији стаје сад лепчић 6000 круна, обична радничка кошуља 36 хиљада круна, карта за трамвај 1000 круна, а ни у Мађарској није боље. Из Мађарске растују Јевреји као дивљу зверад, додијало им, прекрили су, да на их претерују само, једном речи, сад и тек зло бити од нас, ако се не зауземо, а не будемо спремили млађе нараштаје за жив и оштру борбу коју имамо да издржимо с непријатељима са стране, а и у земљи.

Одабирајте и препоручујте, дакле, Привреднику увек и из свију крајева све здраве, способне Србе ђачиће од 12 до 20 година, макар и најсиромашнији били. Као Привредник прими за свога питомца, о томе треба даље бригу водити, или на ње трошити. Даља упутства треба затражити „Привредника у Београду“.

„Привредник“ (Загреб)

SALAMON DRUTTER

складиште одијела, рубља и cipela

SIBENIK.

САЛАМОН ДРУТТЕР

складиште одијела, рубља и cipela

ШИБЕНИК.

Писмо из Београда.

Поздрав. — Политичка ситуација и политика странака. — Источно Питање.

У Београду, 10. октобра.

Обрадовала нас је вест о покрету „Далматинског Радикала“. Његову појаву сасрдно поздрављамо, спремно да га и са своје стране, у границама својих снага, подупремо и помогнемо.

Унутрашња политичка ситуација је и тешка и нејасна. Влада је стварно у кризи, ма да формално још није поднела оставку. Данас влада не зна ни на кога се ослања, ни с којом снагом може да рачуна. До сада се ослањала на Радикалине и Демократски Клуб, на Клуб Кметџијаца и на Муслимански Клуб без оног Спашиног дела. А данас? Радикалини Збор у Сомбору изјаснио се, у глашном, противу коалиције с Демократима; Демократи су се, после загребачког конгреса „јавних радника“, самозвадих „интелектуалаца“, међусобно начело разишли; Кметџији и Муслимани у владне не прејудуцирају ни стабилности њеној, ни њеном радном континуитету.

Одлука Радикалног Збора у Сомбору не тањира јединство и компактност странке. Због тога она није пресудна у државу Радикалне Странке према владиној политици. При томе, одлука је провинцијске природе. Њу су, може бити, диктовали локални интереси. И онда још нешто: одлука није безусловна, категорична. Стар је много озбиљнија са по двојеношћу у Демократској Странци. По двојеност је, додуше, постојала и раније, али је тек сада, после загребачког конгрета „јавних радника“, у доста непомирљивој форми. Пре је била више личне природе; сад се, међутим, испојила у начелним разликама. Није више у питању Прибићевић или Давидовић, него су у питању две сасвим супротне политичке идеологије. Зато је овај сукоб у Демократској Странци пресудан и за садању владу и за будуће односе странака.

Данас је почела конференција Главног Одбора и Посланичког Клуба Демократске Странке. На овој конференцији решиће се још спор у Странци.

Уопште је унапред јавно, како ће то бити решено, али је јаван сваке сумње да ће бити пресудно за данашњу владу. По томе, што је спор начелан и што се сваког момента све више заоштравља, и што је конструкција Демократске Странке уздрмана хетерогеношћу саставних елемената, могло би се, с правом казати: да је цепање Демократске Странке свршен чин. Само један елемент могао би десауисити ово предвиђање; свест о томе, да ће цепањем и једна и друга странка постати немоћне и да ће погодности власти, које је Демократска Странка, као целина, умела издати искористити за своје партизане и партизанске циљеве, ишчежути за увек.

Свакојако, од одлуке ове конференције зависеће опстанак владе и даље држање Радикалне Странке. Зато је за преко сутра сазвана седница Главног Одбора Радикалног и Радикалног Посланичког Клуба. Али је невероватно, да ће се Радикали тога дана моћи изјаснити о ситуацији, јер се до тада неће моћи изјаснити о спорну о спорну у својој странци, а без тога свако изјашњење Радикала било би преурањено.

Кад смо на питањима спорова и несугласица, разилажења и неслагања у појединим странкама, онда да региструјемо и расцеп у Земљорадничкој Странци. Интересантно је, да један део земљорадничка објашњава расцеп у странци, између осталог, још и тиме, што је други део стајао у вези са комунистима и бугарским аграрцима; а још је интересније, што су са овом другом групом, која чак штурје и са не пријатељем, унутрашњим и спољашњим, сви далматински земљораднички посланици.

Овај расцеп у Земљорадничкој Странци је отворен и дефинитиван. Он је свршен цело. Како ће последице имати и хоће ли јар један део земљорадничка извести на прави пут, — то ће време показати и о томе ће се напред моћи говорити.

Из области спољашње политике најкрупније питање несумњиво је Источно Питање!

Његово решење приводи се крају и самим тим међународна ситуација се разбирива и ублажава. Било је могуће кад је изгледала врло тешка и опасна по мир. Додуше, ни сада није уклоњена свака опасност; али та опасност није сада ни издалека вероватна, колико је пре десет дана изгледала сигурна.

Садашње стање Источног Питања врло је поучно. Грчка је страдала као мало која земља. Изгубила је оно што јој је јединим међународним уговором било одређено. И ако је у европском рату играла дволучну улогу и најмање допринела свршетку рата, она је, благодарени великом државнику Везилеосу, из рата, који старно и није водила, изашла неспазмерно увећана. И уместо да правилно схвати своју дужност, она је, на срамоту и штету своју, из захвалиости наградила свог великог државника острацизмом, прогавила га, тако рећи, из владне, да би задовољила сујет једног аполутизма и исказала благодарност великим саезницима. Ови, у првом реду Француска, нису могли Турској опростити поругу и — осветили су јој се, љуто и крваво. Освета је тешка, али и заслужена.

Овом приликом и нехоте нам пада на памет упоран рад, одмах по ослобођењу и уједињењу, против нашег великог државника — Николе Пашића. Сретни смо што се наш народ није дао завести, да учини погрешку коју су Грци према свом великом државнику учинили и која се Грцима овако страшно сада осетила.

H.

Из покрајине.

Непријене. Ове године јесен је почела код нас страшним олујама, проломима облака и градом. На више мјеста у Буковици, Котарима и кинској околици био је пролом облака, уследила су настале страшне поплаве, које су нанеле огромне штете народу. Највећи пролом облака био је над Скрадином. У један

матар висине вода је прола и Алба и конобе, те је наијавила силне штете и многу у Пластову је вода однијела и једног човјека Лазу Гардијана, а у Мостинама једно дијете.

У Котарима је била страшна олуја, а у неким селима падао је град, који је нанео велику штету виноградима, који нису били још отргани. Такође је у бенковачкој околици гроз убио два човјека. Исто тако у кинској околици било је невријеме, које је наијавило велике штете народу. И тако послје страшне љетошње суше дошле су јесење поплаве, да јов више умету и онако умстеног сељака.

МУЗИКЕВНОСТ И УМЈЕТНОСТ.

Шибенско филхармонично друштво. Негаје почетком године мален број љубитеља музике дође до сретне мисли да га оснује. И ово друштво, разумије се, већ у свом почетку, наишло је на небројне препреке, као све што тежи да превазиђе границе обичнога, наручега и отрцао-навадног. Његов нејереватно брзи развој доказао је како добро сјеме и на каменитом тлу може да проклија и вахвати корјен. Одмах у свом почетку дало је несумњиве доказе своје високе музикалности, агилности и умјетности, кад је наступило са својим мушким абором. Одаљечини се од бајалног хоралног репертоара, који сваком згодом и негодом лара добросазана умеса, дао је избор модерних домаћих и страних композиција у техници скоро савршене изведби. Проиришњим умјетнички рад орхестром зачудио је и задивило публику с изведбом симфоничног писма обима и снага како је Бестона увертира „Егмонт“ и Халднесова „Војничка симфонија“ и са изведбом Хаце-овог „Exodus-a“ са хор и орхестар. Али ко познате способност и спретност, душу овог друштва, многог маестра Ј. Готвица, прије него што ће се чудити тим успјесима, тешко ће разумјети, како друштво није и даље покочило. Према још врло млад, овај син нашег Сплита познат је као врједан композитор, и међу њима једна од најбољих нада будућности. Неуморно и с високим тенденцијама ради око подизања друштва, не само на висину доброг извађања музичких ствари, већ и на ову храму музичке умјетности, у којем би наши млади нараштаји могли да нађу почетке потребите за обилни култ музике. Изгледа да је на путу к том циљу. Наравно да му је

за то потребита потпора цијелог грађанства, које ако се је и који пут одавало у великом броју на концертима, у врло маленом потпомаже друштво чланарином и милитарима. А потпомаћи то друштво је дужност свакога, особито Шибенчана, јер ако ишта оно му проноси свијетом добар глас. Р Н

„Мисао“ наишла је 67 свеска за 1 октобра са овим садржајем: Југославија у античко доба: Др Никола Вулић; Најновије појаве у руској поезији (III): Ев. Аљичков; Повест. Песма: Милутин Јовановић; Увишење. Песма: Тин Ујевић; Мајка Јевросима. Песма: Д. Ј. Филиповић; Лугалце. Песма: Јела Спиридоновић; Весела елгија. Песма: Душан Милачић; Пролог леденој ноћи. Песма: Душан Јерковић; Убица сенке спошнице Марије: Бран Чошић; Били — жива библија. Приповетка: Х. Х. Евсер; Зли син. Роман (29): Ф. М. Достојевски; Загребачки конгрес: Светозар Прибићевић; Народно јединство: Милан Грол; Политички живот у Италији: В. Герасимовић; Милош Црњански: М. Светоски; Утисци из Кине. Ноћ у Хекингу (2): Милутин Велимировић; Марија Вера као Пела Габлиер: Ранко Младеновић; Изајба Вера Станојевића: М. С. Петров. — Белешке.

Ishrana Dalmacije.

Krediti. Akcija Radičeva. Općinska Zajednica i Okružna Banka u Šibeniku. Zadrudni Savez u Splitu.

Već je javljeno, da je Ministarski Savjet odobrio kredit, od 70 miliona dinara, za ishranu pasivnih krajeva. Do danas se još ništa pouzdano ne zna, kako će se organizirati ta akcija u Dalmaciji i koji će dio odobrenog kredita na nju otpasti. Iz jednog razgovora, koji je ministar za socijalnu politiku imao sa nar. poslanikom Dr. Dulibićem, saznaje se, da vlada raspolaze sa prometnim kapitalom od 12 miliona dinara za ishranu Dalmacije, i da je ministar gotov dati kredite i preko te sume, kao i to, da su već opremljene u Dalmaciji znatne količine hrane. Ministar misli, osnovati u Splitu centralni odbor, u koji bi ušli predstavnici vlade, saveza banaka, Zadruga i drugih privrednih ustanova. U opći-

kom, bi dijelili hranu.

Upredo sa vijestima o akciji, koju sprema vlada za ishranu pasivnih krajeva, s¹ i o jednoj odvojenoj akciji Radiče⁵⁰, Fondova 273: Na posljednjem sastanku skupštine „miroljubive i čovječanske republike“ bilo je riješeno, da seljaci pristase Radičeve stranke, odvoje suviške hrane i predadu ih partijskoj banci, koja se osniva u Zagrebu, učestvom svih bez razlike hrvatskih novčanih zavoda. Ova akcija Radičeve stranke, ako se ostvari, proširće se i na Dalmaciju, u kojoj Radiči ima svojih pristasa. Najnovi će broj porasti, bude li se dijelila hrana, obilato i besplatno.

Ne čekajući početka vladine akcije za ishranu Dalmacije, općine Obrovačka, Benkovačka, Kistanjska, Kninska i Drniška poslale su u Beograd svoje predstavnike, da traže vjersije, koje bi se namijenile za nabavku kukuruza. Drniška općina, koja je pretekla druge općine, postigla je kredit od 1,500 dinara od Uprave Fondova u Beogradu. Izgleda, da su druge bile manje srećne, jer ni Uprava Fondova ne može da se angažuje za veće kreditne operacije.

Ova vijest o separatnoj akciji općina sjeverne Dalmacije, koje pripadaju t. sv. Općinskoj Zajednici u Šibeniku, dovodi nas, da rekneмо njekoliko riječi o njoj i o Okružnoj Banci u Šibeniku, koja svršava njene poslove ishrane sjeverne Dalmacije.

Osnivanje Zajednice i Banke pada u vrijeme, kad je ministar vjera Dr. Krstelj, zamjenjivao tada bolesnog ministra za socijalnu politiku Dr. Žerjava. I ako ima nješto misterioznoga u osnivanju tih ustanova, i tada, kao i danas, bilo je jasno, da su one morale dobiti partijski karakter na osnovi državnog kredita od trinaest miliona kruna. Izraden je jedan pravilnik, od koga ni jedno slovo nije ostvareno. Najteže je

pak, da se ne samo nije primjetio onaj direktni nadzor predsjednika Pokrajinske Uprave, pod koji je, po pravilniku, morao doći rad Općinske Zajednice, već je taj nadzor potpuno izostao. Zato, u porazno nepovoljnoj ocjeni, koju je dobio rad ovih ustanova od javnog mišljenja, pa i od samog ministra Dra. Žerjava, koji je, kako se čuje, upotrebio teške riječi, ne mogu biti pošteđeni predsjednik Pokrajinske Uprave i podređeni mu organi.

Prelazeći preko dještva, koje je rad ovih ustanova, protivno očekivanju Dra. Krstelja i drugih osnivača, ostavio na stranici, kojoj su ih oni namijenili, a registrujući rasulo Općinske Zajednice u Šibeniku, koje se je pojavilo i predočeno u Beograd delegata glavnih općina sjeverne Dalmacije, podvlačimo zahtjev, da Pokrajinska Uprava odašalje u Šibenik svoga računovodu radi pregleda računa i bez otezanja podijeli među općine, koje su sastavljale Zajednicu, odnosnu glavnicu prema broju žitelja.

Zadružni Savez u Splitu imao je 30. septembra sastanak, na kome se je raspravljalo o pitanju ishrane u Dalmaciji. Na sastanku je primljena rezolucija g. V. Kulića iz Šibenika, u kojoj, pored osude sporosti u radu vlade, ima i predlog, da se „aprovizacija za opskrbu Dalmacije povjeri Zadružnom Savezu, kao najpodesnijem za ovaj posao zbog njegove razgranane organizacije“. Danas, kad je još svježa uspomena na aprovizacioni rad Zadružnog Saveza iz ratnog vremena, nije bilo ni skromno ni mudro od njega, da sebi daje jednu kvalifikaciju, koja mu je osporena. Zato, bez snebanjiva, iznosimo svoje mišljenje, da se predlog Zadružnog Saveza ne smije ni uzeti u ozbiljnu ocjenu.

Градске вијести.

Иа уредништва и управе. Након дужности

у редакцији „Далм. Радикала“ који је привремено излазили три пута недељно и четвртак и суботом. Уредништво је побринуло за брзу и добру изјаву и службу из Београда као из свих других наших већих градова. Лист ће доносити најновије телеграмске и телеграфске вјештаче не само из наше Краљевине, већ и из свих држава, тако да ће наши читаоци бити увијек брзо и тачно обавјештени о свим важним догађајима у земљи и у свијету. Наравно, да је све то скочило с великим новичним прокошима, али све то није нас сметало, јер смо увјерени да ће нас наши пријатељи и пријатељи помоћи у настојању. Сваки наш пријатељ и пријатељ треба да се преплати на лист и да га што више шири и комаже. Само онда ако сви будемо вршили своју дужност, лист ће моћи да успијева. Преплатити листу износи мјесечно Д. 15., тромјесечно Д. 45. Преплатити треба унапријед слати на уричану листу, као и све остале новчане доприносе.

Дописнике молимо да нас извјештају тачно о свему што се у њихову крају zbiva.

Дописи морају бити писани црnilом, читљиво и само на једној страни, а по могућности треба да буду што краћи и стварнији.

Личне вијести. У уторак, 10. октобра отпутовао је у Ср. Карловце Њ. Просвјетитељство гсп. Данило Пантелић, срп. правосл. Епископ, да судјелује сједицама св. Архиепископског Сабора Осуствоваће три седмице.

Надучителј српске народне школе, заклада Бован-Ковачевић, у Шибенику, г. Т. Новакović, ради болести, наступио је трајни допуст, услјед чега је остало упражњено мјесто надучителја.

Григорје Петров, велики руски проповједник и писач, намјерава да одржи половицом октобра низ предавања у сјеверној Далмацији, и то:

- У Шибенику: 17. X. Тражење великих људи;
- 18. X. Апостоли рада и савјести.
- У Дрнису: 19. X. Васпитање народа.
- У Книну: 21. и 22. X. Васпитање народа.
- У Splitu: 14. X. Тражење великих људи;
- 15. X. Достојевски и достојевштина (I); 16. X. Достојевски и достојевштина (II).

Врло похвално. До сада је владао оvdje у Шибенику врло рђав и много опасан обичај, да карови, лијакери и аутомобили у трк јуре кроз варош. Не само да је овака журкавица штетна и дизала силне облаци праšине, већ је доводила грађане у директну опасност да свакога часа градјани бe погођени. Сад је опćинска управа, угледавши се на талијанске окупаторе, издала забрану, да кола, лијакери, аутомобили и бицикле, не смједу, под пријетњом глобе и затвора, јурити кроз град. Већ су постављене и табле, на улазима у варош, са опоменом шоферима и коџијашима. Евала јој! I од непријатеља треба усвојити оно, што је добро и корисно.

Жељезнички саобраћај. Од сутра 15. тек. увада се опет дневни жељезнички саобраћај између Шибеника—Splita—Книна. У јутро жељезница полazi из Splita и Шибеника за Книн, а послије подне из Книна за Split и Шибеник. Од 1. новембра увести ће се жељ. саобраћај два пута дневно и на тај ће се начин удовољити давној потреби путника. Нове локомотиве употребит ће се за теретни саобраћај, док ће старе поправљане служити за путнички.

Изборни списак.

Изборни списак, који је изашао 30. маја 1922. „Службене Новине“ бр. 125 ex 1922. обзнанује се, да је стални изборни списак за изборе у народну скупштину те скупштине објављен и среске dogotovljen, по првостепену надлежном судишту потврђен, и од дана 6. до укључиво 19. октобра т. г. у мјесном опćинском ureду за вријеме ureдовних сатова т. ј. од 9 до 12 прије подне и од 4 до 7 послије подне стално изложено свакоме на увид. На поменути изборима моћи ће гласовати само она лица, која су у бирачки списак уведена. Сваки има право да бирачки списак pregледа, prepíše, обзнани и štampa и да било за себе, било за другог тражи његову исправку. Исправка бирачког списка тражи се непосредно писмено или усмено од надлежног опćинског ureда, или пак од окружног суда у Шибенику, али у овом потонјем случају само писмено. Уз тражене исправке морају се подати dokazi, за које могу служити само пуноважне јавне исправе.

Harahiri. 7. октобра 1922. преминуо је у земалјској болници у Шибенику неки Лука Alavanjić pok. Todora, тежак из Karina. Star је 60 година

и neoženjen. Dana 29. septembra pogno на својим sinovcem, kome су 23 godine, staresinske vlasti i kući. Za prepírke I opali iz puške u sinovca i на mjestu га u Za tim izvadi svoју djeprnu kустuru i prol sebi trбуh tako, да su mu crijeva kljuk van. 2. т. мј. doveden је u болnicu, gdje operisan, али kasno.

Iz „Gradske Knjižnice“. Prigodom s ranja dne 1. septembra o. g., koje је u „Gradske Knjižnice“ u Шибенику priredila u rist ovog društva, gradanstvo се је bez raz najpripravnije odazvalo. Novaca је sakupil 3189.75 din. Knjiga preko 1200. U nemoguću da svakom darovatelju izrazimo svoју poseb zahvalu, izričemo im ovim putem toplu hv. „Gradska Knjižnica“ potaknuta ovom pob šibenskog gradanstva, nastaviti će novim sil svoj kulturni rad. — На glavnoj gd. skupje „Gradske Knjižnice“ dne 10. pr. мј. bila jednoglasno izabrana за počasne članove štva gd. Spalatin dr. Stjepan i Marko St radi заслuga stečenih за друштво svojim bogi darom u knjigama.

Porota. Danas 3 novembra početak је čeg porotnog zasjedanja pri Okruž Sudu u beniku. Biće до 15 rasprava. I ovog čer Okružni kao Porotni Sud u Шибенику izvršiti tres i над krivičnim dјelima, o kojima bi mo suditi Zemaljski Sud, kome је danas sjedišt Шибенику.

KINO „TESLA“

dne 14. i 15. X.

Senzacija dana! Senzacija dana!

„Zračna eskadrona mrtvačkih glav“

senzacionalna pustolovina između neba i zemlje učini

Kofinske aviatičarske bravure u zraku!

Bojevi redara sa zračnim balonima!

Avijatičarske produkcije luđačko-smjelog prvog jatičara svijeta LOCLEARA.

PRODAJEM.

KOMPLEKS KUĆA

na lijepom položaju u sredini Varoša koji se sastoji iz jedne velike novosagrađene kuće od tri kata, opskrbljena svim modernom komfortu, vrtnom i perivojem, od površine čе m. 2215 00, sa još dvije kuće за stanovanje том prostoru, zatim iz kokošnjaka, svinjik garaže.

DRUGI KOMPLEKS KUĆA

u varošu ex Kovačević koji se sastoji iz magazina i dvorišta за употребу skladišta u i rakiје, te за destilaciju.

MOTORNU LADJU „LUCE“

MOTORNU LADJU „MLADEN“.

Uvjeti povoljni.

Обратит се на Josipa Drezgu.

СРПСКА БАНКА д. д. у ЗАГРЕБУ

Основана године 1895.

ФИЛИЈАЛА У ШИБЕНИКУ (Обала).

Брзојави: СРБАНКА.

Деоничка главница К 162,000.000. Резерве К 54,000.000. Улошци преко К 400,000.000.

ФИЛИЈАЛЕ: ДУБРОВНИК, КНИН, НОВИ САД, (Централни Кредитни Завод, као филијала Српске Банке), КОМБОР, СПЛИТ, СУБОТИЦА.

АГЕНТУРА дубровачке филијале у ГРУЖУ.
АФИЛИЈАЦИЈЕ: БЕОГРАД (Подунавско трговачко и акционерско друштво), БОС. ШАМАЦ; СРПСКА БАНКА.

РОБНИ ОДНО: свих врста брашна, колонијала, француских боја прве врсте итд. Складиште у властитој кући. Цјеници па за ктјев бадава.

Најповољније укамађује улоге на уложне књижице и на текући рачун, те обавља све банковне и берзанске послове најквалитетније. — Са свима је већим мјестима Еуропе у директној пословној вези, а тако исто и са Сједињеном и Јужном Америком.

Brzojavne i telefonske vijesti

(Posebni izuzeštaji „Dalmatinskog Radikala“).

Sjednica radikalnog kluba.

BEOGRAD, 13. Jučer je radikalni poslanički klub održao sjednicu. Na sjednici su govorili: Uzunović, Ninčić, Tajić i Pašić. Neki su poslanici iznijeli svoje mišljenje o unutrašnjoj situaciji. Bilo je diskusije i o zagrebačkom kongresu i o raspravama demokratske stranke. Na koncu je Pašić želio da se sjednica odgodi, što je klub i usvojio.

BEOGRAD, 13. Danas je započela konferencija radikalnog kluba čije se odluke očekuju velikim nestrpljenjem.

Izgladen spor među demokratima.

BEOGRAD, 13. Jučer u podne zaključena je sjednica demokratske stranke, koja se ticala spora, koji je nastao između prvaka stranke. Kako se moglo i predvidjeti, sukob između Davidovića i Pribičevića smatran je naprosto običnim ličnim sukobom između dnaju glavnih članova demokratske partije. Poslije dugog uzajamnog ugovaranja donesena je rezolucija, kojom se konstatuje da je stranka čvrsta i jaka. Na koncu stranka odobrava današnju politiku vođa protiv bilo kakve revizije Ustava.

Najznačajnije je to, da šef stranke ostaje i nadalje Davidović, te ga je stranka ovlastila da može voditi i drukčije pripreme radove, ali neobavezane za stranku.

Vanredna sjednica Nar. Skupštine.

BEOGRAD, 13. Potpisan je ukaz kojim se Narodna Skupština saziva na vanrednu sjednicu 17. ov. mj. Sjednica će biti čisto formalna. Na toj će se zaključiti sadašnja skupštinska sesija. Iovite sjednice Skupštine započete tek polom novembra.

Činovničko pitanje.

BEOGRAD, 13. Ministar Trifković posjetio je predsjednika vlade Pašića, te se zadržao s njim dulje vremena u razgovoru. Kako smo obavješteni razgovor se vodio u glavnom oko uređenja činovničkog pitanja.

Prvi Radićevac u Beogradu.

BEOGRAD, 13. Prekjucher je ovamo doputovao Karlo Hausler, narodni poslanik, disident Radićeve stranke, da prisustvuje sjednicama Narodne Skupštine. Poslanik Hausler položiće zakletvu prilikom naredne sjednice Skupštine 17. ov. mj. Ovo je prvi od Radićevih poslanika, koji se pojavljuje u Narodnoj Skupštini.

Protiv diktature.

BEOGRAD, 13. Posljednjih je dana zemljoradnički poslanički klub primio više telegrafskih

izuzeštaja sa strane okružnih zemljoradničkih organizacija, u kojima se najoštrije osuđuje diktatorska keja bivšeg glavnog tajnika stranke poslanika Milana Komadinića. Oni pletiraju energično za to, da poslanički klub zauzme još odmah sve potrebita mjere, kako bi Komadinić prestao da dalje obavlja funkcije glavnog sekretara stranke.

Prenos kostiju dra. Pačua.

BEOGRAD, 13. Jučer su uz učešće izaslanika Nj. V. Kralja i svih uglednih radikala, zastupnika vlade i Skupštine prenešeni posmrtni ostaci pok. dra. Lazze Pačua iz Vrnjaka u Beograd, gde su bili sahranjeni. Pokojni dr. Paču bio je jedan od najvećih državnika i nesumnjivo najveći finansijer Srbije.

Rad Državnog Savjeta.

BEOGRAD, 13. Jučer je sednica Državnog Saveta počela u 10 sati. Na sednici je izvršena podela saveta na sekcije, te se je odmah pristupilo radu i rešavanju mnogobrojnih podnesaka, koji čekaju na rešenje još od oslobođenja.

Italija i Mala Antanta.

PRAG, 13. Prema glasovima češke štampe konferencija između Schanzerera i dra. Beneša u Veneciji završena je sporazumom između Čehoslovačke i Italije u pitanju finansijske rekonstrukcije Austrije. Italija je priznala, da je njena pomoć Austriji i Mađarskoj nemoguća zbog njene slabe finansijske snage. Italija je došla do uverenja, da je lojalna saradnja sa zemljama Male Antante korisna i po Italiju i Malu Antantu.

Raspust talijanskoga parlamenta.

RIM, 13. Pod pritiskom sa strane fašista vlada je odlučila raspustiti parlament. U pučkoj stranci vlada zbog toga veliko uzbuđenje.

Prokletstvo Sultana.

CARIGRAD, 13. U Smirni je deputacija angorske Narodne Skupštine, na grobu sultana Osmana proklela današnju sultansku vladavine.

Mobilizacija u Albaniji.

SKADAR, 13. Ministarski savjet rešio je, da se u celoj zemlji obavi popis stanovništva, osobito muškaraca od 20 do 45 godina. Ovaj se popis dovodi u vezu sa mobilizacijom.

Tekst protokola u Mudaniji.

PARIS, 13. Jučer je potpisan protokol o sporazumu u Mudaniji. Tekst protokola glasi: 1. Evakuacija Trakije od strane Grčke ima da uslijedi

u roku od 14 dana; 2. grčke civilne vlasti i žandari odlaze također iz istočne Trakije; 3. Poslije evakuacije Trakije po grčkim vlastima uzima upravu u zemlji saveznička komisija i predaje je Turcima; 4. Predaja ima biti izvršena u roku od 30 dana; 5. Civilne vlasti u Angori mogu određivati žandare; 6. evakuacija od strane Grčke i predaja Turcima ima da se izvrši pod kontrolom međusavezničke komisije; 7. Saveznici mogu osim ove svoje komisije držati u istočnoj Trakiji i stanoviti kontingenat vojske; 8. Komisija i međusavezničke čete mogu 30 dana poslije evakuacije otići iz Trakije. Oni mogu otići i prije, ako Saveznici dodu do uvjerenja da je osigurana zaštita manjina; 9. Sve čete angorske vlade moraju se povući izvan granica okupiranih po Saveznicima. Neutralnu zonu od Čanka do Izmidia određuje međusaveznička komisija, u kojoj će biti i jedan prestavnik Turske. U 10 i 11 točki određuje se granice okupacionog područja kod Carigrada i Galipolja, a 12 i 13. sadrže obavezu vlade u Angori da će poštivati ovu neutralnu zonu.

Panika u Trakiji.

ATENA, 13. Vijest da je konačno odlučena evakuacija Trakije po grčkim vlastima proizvela je pravu paniku među tamošnjim hrišćanima, koji nikako ne žele ostati u zemlji, čak ni u slučaju savezničke okupacije, strahujući da Trakija ne bude poplavljena neregularnim turskim i bugarskim četama. Izbeglice u masama stižu u Atenu.

Nova grčka vlada.

ATENA, 13. Dainis je primio portfelj predsjednika vlade.

Amnestija u Grčkoj.

ATENA, 13. Objavljen je dekret o amnestiji svih političkih krivaca.

Istraga protiv krivaca katastrofe.

ATENA, 13. Prema odluci centralnog revolucionarnog komiteta povedena je svestrana istraga protiv odgovornih lica za katastrofu grčke vojske u Maloj Aziji. Bivši glavnikomandujući general zatvoren je.

Gunariti pred sud.

ATENA, 13. Bivši ministar predsjednik Gunariti biće stavljen pod preki sud.

Burze.

ZAGREB, 13. Deviza: Berlin 250; London 273; Milan 264, 267; Prag 218; Paris 468,40; Zürich 11169; New-York 59,60.

Valuta: dolar 61,50; tal. lira 265, 270; engleska funta 269; čehosl. kruna 217; švic. franak 1170.

ZÜRICH, 13. Berlin 0,22; New-York 5,35; London 23,79; Paris 40,50; Milan 22,90; Prag 18,50; Zagreb 2,005

Pretplaćujte se na „Dalmatinski Radikal“

ОДЛИКОВАНА ФАБРИКА МАРАСКИНА И ЛИКЕРА

• **Ђ. С. МАТАВУЉ** •

КРАЉ ДВОРСКИ ЛИФЕРАНТ

ШИБЕНИК :: ДАЛМАЦИЈА

Основана године 1884. — Брзојави: „Дистилерија“.

RIKARD DELFIN (prije ANDR. DELFIN)

TRGOVINA POKUČSTVA SA
STOLARSKO-TAPETARSKOM
RADIONOM

ŠIBENIK (Obala 65-75 i ul. Sv. Ivana 103)

KORANIT d.d. KORANIT

prva jugoslavenska industrija asbestnog škrljjevca
tvornica u KARLOVCU

**NAJBOLJI KROV
SADAŠNJOSTI**

Glavno zastupstvo za sjevernu Dalma-
ciju sa sjedištem u Šibeniku

BRAĆA MAKALE - ŠIBENIK.

Brzojavi: MAKALE - Šibenik.

15 Inter. telefon br. 46.

:: ODLIKOVANA TVORNICA LIKERA IVAN JELIĆ - ŠIBENIK ::

VLASNICI: PETROVIĆ I NEDUČIN.

Preporučuje potrošačima svoje proizvode, te specijalitete poznate kao najbolje vrsti u Jugoslaviji. Pored Ros. maraschina, coccole, vlavova, creme di mandrine, creme des apriqueau, crem des Bananes, creme de chocolate, crem de cafe Milica i coinstreaux.

Otprema svaku količinu od jednog pošt. sanduka na više. — Šalje uz pouzecu. — Tražite cijenu.

Adresa za brzojav: JELIĆ - Šibenik.

Ширите „Далматински Радикал“!

- ДРОГЕРИЈА М. ПЕЦЕЉ И ДРУГ - ШИБЕНИК -

Складиште дрога, кемакалија медицинских и техничких, тоалетних и хигијенских артикла, боја уљених и у праху, анилине и све потребитне за мастике, кпстова и четкарске робе — Главно складиште минералних вода. 11

Успјешно се оглашује у „Далматинском Радикалу“!

МОДНИ ЦИВИЛНИ И ВОЈНИ КРОЈАЧКИ САЛОН МЛАДЕН ЦРВАК - Шибеник (обала)

ВЕЛИКИ ИЗБОР ЕНГЛЕСКИХ И ЧЕШКИХ ШТОФОВА. - ПРЕПОРУЧУЈЕ П. Н. Г. МУШТЕРИЈАМА НАЈСОЛМДНИЈУ ИЗРАДУ УЗ ВРЛО УМЈЕРЕНЕ ЦИЈЕНЕ. 9

ЂУРО ВОЈВОДИЋ - КНИН ТРГОВИНА ЗЕМАЉСКИХ ПРОИЗВОДА НА ВЕЛИКО И МАЛО

Брзојави: ВОЈВОДИЋ - Книн.

Телефон број 3.

На уред

РЕСТАУРАЦИЈА „ШАБАЦ“

ШИБЕНИК - Улица Св. Ивана Бр. 113 - ШИБЕНИК

Опскрбљена је топлим и хладним јелима, најбољим домаћим винима као и свјежим пивом, ликерима сваке врсти из познате творнице „Матавуљ“ као и српске шљивовице. Гавриловићеве салате, Пашког сира, домаћег пршута, а особито препоручује свој специјалитет печенке с' ражња: јањетину, крметину (одојак) и туку.

За што многобројнији посјет препоруча се п. н. општеству

Никола С. Златан

власник.

ТЕЛЕФОН БРОЈ 74

ТЕЛЕФОН БРОЈ 74

Алекса Баљковић - Скрадин - подружница ВЕЛИКОПРОДАЈА СОЛИ - ЋЕВРСКЕ

Трговина сваковрсном робом у јестиву, грађевиним предметима, кожама, рукотворинама, житији, гвожђарији, стаклу, порцулану, ситнарији. - Папирица. - Све на мало и велико.

Позор путници!

Гостиона у Ћеврскама са врућим и хладним јелом као и свака згода са великим обором. - Шгалма за коње, кароце, кочије ауте - Кревети за путнике. - У свако доба отворено са брзом послугом уз најнижу цијену. — Препоручујем се п. н. путницима и пријатељима за што бољи посјет. 17

:: ЧОК И МАНОЈЛОВИЋ ::

ФАБРИКА ЦРКВЕНИХ ВОШТАНИХ СВЕЋА
ШИБЕНИК (ДАЛМАЦИЈА)

Израђује црквене воштане свеће сваке величине. - Специјална израда свећа са натписима: „Ко Крсно Име слави оном и помаже!“ и „Мир Божји, Христос се роди!“ 1

POZOR VINOGRADARI!

Stigao nam je:

NATRIUM BISULFIT

najbolje sredstvo za uzdrzanje vina, potpuno čist, iz prve francuske tvornice kemikalija.

BRAĆA MAKALE - ŠIBENIK

ПРВА И НАЈМОДЕРНИЈА ДАЛМАТ. СЛАСТИЧАРНИЦА НА ЕЛЕКТР. ПЕЋ

Телефон:
Број 31.

СТЕВО МАНДИЋ

Брзојав:
Стево Мандић.

ШИБЕНИК - главна улица

Опскрбљена најразноврснијим бомбонима и слаткишима за сваку сезону, те најфинијим ликерима и десертним пићима.

ДНЕВНО СВЈЕЖЕ ПОСЛАСТИЦЕ.

Препоручује се нарочито за израђивање најфинијих торта, кроканата и т. д. са исписима и орнаментиком за забаве, венчања и остале пригоде. 2

НОВА ШТАМПАРИЈА - Шибеник

Штампарија је снабђевена свим модерним ћирилским и латинским писменима, те врским стројевима на електрични погон. — Прима на израду све званичне, трговачке и парохијалне тисканице, те остале радње спадајуће у графичку струку. - Складиште свих тисканица за српске православне цркве и парохијска звања.

РАДЊЕ СЕ ИЗВРШУЈУ БРЗО И ТОЧНО.